SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	23/10050
Dok.nr:	24/28494
Arkiv:	FE-033
Saksbehandler:	Oddbjørg Birkelid
Dato:	26.09.2024

Midlertidig fritak fra politiske verv - representant fra Rødts liste Rose-Mari Moen

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
PS - 063/24	Kommunestyret	31.10.2024

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING
Kommunestyret gir Rose-Mari Moen midlertidig fritak fra sine verv som varamedlem til kommunestyret og varamedlem til driftsutvalget ut året, fram til 01.01.2025.

Begrunnelse:
Ivaretakelse av politiske verv anses å kunne medføre en vesentlig ulempe for Rose-Mari Moen som følge av alvorlig sykdom i nær familie. Hjemmel for vedtaket er kommuneloven § 7-9, annet ledd.

Kommunestyret behandling - 31.10.2024 - PS-063/24

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Votering:

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Kommunestyret PS - 063/24 VEDTAK:
Kommunestyret gir Rose-Mari Moen midlertidig fritak fra sine verv som varamedlem til kommunestyret og varamedlem til driftsutvalget ut året, fram til 01.01.2025.

Begrunnelse:
Ivaretakelse av politiske verv anses å kunne medføre en vesentlig ulempe for Rose-Mari Moen som følge av alvorlig sykdom i nær familie. Hjemmel for vedtaket er kommuneloven § 7-9, annet ledd.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Rose-Mari Moen har søkt om midlertidig fritak fra sine politiske verv. Søknaden gjelder ut 2024, og kommer som følge av sykdom i nær familie.

Rose-Mari Moen er varamedlem av kommunestyret og varamedlem til driftsutvalget.

FAKTA I SAKEN
Lovanvendelse
Kommunelovens § 7-9 har bestemmelser om uttreden og fritak. Annet og tredje ledd lyder slik:
«En folkevalgt som ikke lenger er valgbar til et folkevalgt organ, trer endelig ut av organet. En folkevalgt som er registrert som utflyttet fra kommunen eller fylkeskommunen, og derfor ikke lenger er valgbar, kan likevel tre inn igjen i vervet hvis han eller hun flytter tilbake igjen innen to år. Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne, kan kommunestyret eller fylkestinget etter søknad frita den folkevalgte for vervet midlertidig eller for resten av valgperioden. Når søknaden vurderes, skal det legges vekt på om grunnlaget for søknaden var kjent på det tidspunktet da den folkevalgte samtykket i å bli valgt. Den som ikke har nådd stemmerettsalderen, har krav på fritak hvis han eller hun søker om det. En folkevalgt som har fått innvilget midlertidig fritak, har ikke rett til å tre inn igjen i vervet før fritaksperioden er over.»

Retningslinjer
Om vesentlig ulempe jf. § 7-9, annet ledd er det i Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-2019-4, sagt at
«Som vesentleg ulempe for den folkevalde personen vil typisk vere hans eller hennar si helsetilstand, arbeidsforhold, familieforhold eller andre velferdsgrunnar. Ulempa må som utgangspunkt gjelde den folkevalde personen sjølv, og det skal normalt ikkje vere fritaksgrunn at for eksempel arbeidsgivaren ikkje er nøgd med at han eller ho er borte for å delta i møte i folkevalde organ. Det skal ikkje vere kurant å gje fritak frå eit folkevald verv, og lova krev at ulempa med å forsette i vervet skal vere vesentleg. Når kommunestyret handsamar søknaden, skal dei legge vekt på om grunnlaget for søknaden var kjend då personen ga sitt samtykke til å bli vald til vervet. Ein folkevald person som ikkje har nådd alderen for røysterett, har krav på fritak dersom han eller ho ber om det.»

VURDERING
Søknaden om fritak skal vurderes etter kommunelovens § 7-9, annet ledd.

Med lovens formulering «*Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne*», må man anta at den folkevalgtes egen oppfatning av ulempens omfang må tillegges betydelig vekt.

Helsemessige forhold, familieforhold eller andre velferdsgrunner er i retningslinjene nevnt som forhold som typisk vil kunne medføre vesentlig ulempe.

Kommunedirektøren anbefaler at Rose-Mari Moen gis midlertidig fritak fra sine verv som varamedlem til kommunestyret og varamedlem til driftsutvalget ut 2024, som følge av de forhold hun oppgir.

<u>Driftsutvalget:</u>
Såfremt midlertidig fritak gis, kan det i henhold til kml. § 7-10 femte ledd, gjøres suppleringsvalg for varamedlem til driftsutvalget for den perioden fritaket gjelder. Det er nå et møte igjen i driftsutvalget i omsøkt fritaksperiode. Dette legges i såfall fram i egen sak.

<u>Kommunestyret:</u>
For kommunestyret innkalles varamedlemmer i den rekkefølge de er valgt. For partiet Rødt foreligger to fritakssøknader, og i omsøkte fritaksperiode i denne saken vil partiet ha tre varamedlemmer til kommunestyret mot normalt fem. Dette gjelder ut 2024 der det nå er et kommunestyremøte igjen. Ordfører må vurdere behovet for nytt (midlertidig) valgoppgjør/suppleringsvalg etter valglovens §14-2. Dette framlegges i såfall i egen sak til valgstyret.

Personalmessige forhold/Økonomiske forhold/Folkehelse/Klima-, miljø- og naturforhold
Ikke relevant for saken.

KONKLUSJON
Det gis midlertidig fritak som omsøkt.